

Jonge instroom moet oude en nieuwe installaties productief houden

Sectie Corrosie: voor jong en oud

Oude rotten in het vak kunnen zich nog wel de op-weg-naar-huisbijeenkomsten herinneren, de nuttige documentatie en de Corrosiehelpdesk, waarmee het Nederlands Corrosie Centrum een spilfunctie vervulde in de wereld van de materiaalkunde. Enkele jaren na het verdwijnen van het Nederlands Corrosie Centrum gebeurt het meest voor de hand liggende wat er kan gebeuren als zo iets wegvalt. Allerlei initiatieven en ideeën worden gebundeld om zo goed mogelijk in die onverminderd aanwezige behoefte aan kennis en dienstverlening te voorzien. Sterker nog: met het alomwegbezuinigen van materiaalkennis onder het motto “als er wat sist bellen we wel een adviesbureau” is vakblad *Oppervlaktetechnieken* benieuwd of de Sectie Corrosie zijn taakveld wel áánkan!

In gesprek met voorzitter Hans van der Weide, van beroep hoofd verpakingsstaalontwikkeling bij Corus RD&T, inmiddels Tata Steel, blijkt zijn bevoegdheid met het vakgebied niet alleen uit de diverse functies die hij al vervuld heeft in het ‘middenveld van de materiaalkunde’. Een paar stevige pakkers rollen er ook uit de mouw. “Als je je installatie niet kent, kun je beter je bedrijf stilleggen”, is er zo eentje. Ook bij opdrachtgevers van onderhoudswerk mag er wel een tandje bijgeschakeld worden als het om corrosiekennis gaat: zonder vaktechnische kennis van zaken ben je niet in staat een professionele opdracht in de markt te zetten. Die zit. Maar hoe zit het met de bijdrage die de Sectie Corrosie gaat leveren om dergelijke inzichten in klinkende munt om te zetten, dus in een waardering die het ‘vakgebied van de instandhouding van technische systemen’ toekomt? En komt er nog eens een eigen lectoraat aan een hogeschool, dat het technisch-economisch belang op de kaart helpt zetten?

Vanuit uw eigen werk is corrosie alom erkend als onacceptabel verschijnsel: u zit onder meer in de oppervlaktetechnologie voor blikverpakkingen. Buiten de voedingsmiddelensector lijkt het soms wel alsof corrosie iets is waar je wel een adviesbureau voor belt als er iets staat te sissen of kan instorten. Hoe kan corrosiebestrijding industriebreed de erkenning krijgen die in de voedingsmiddelen al vanzelfsprekend is?

“Dat laatste zou ik niet voor mijn rekening nemen. Ik zal wat gedachten delen die ik de laatste anderhalf jaar heb ontwikkeld. Je ziet een enorme toename in het belang van veiligheid in de industrie. Ik ben zelf verantwoordelijk voor de veiligheid in het lab. Als je écht iets zou willen, zou je corrosie met procesveiligheid moeten integreren. Heel veel procesveiligheidszaken en onvoorziene emissies zijn gerelateerd aan onderhoud, slijtage en corrosie. Het zijn vaak oude installaties, die moeilijk inspecteerbaar zijn of niet geïnspecteerd worden. Procesveiligheid stelt vragen die je niet kan beantwoorden als je geen corrosiekennis hebt. Als je het daar gaat opzoeken is corrosiekennis vaak het antwoord. Er wordt wel meer naar de totale levenscyclus gekeken, maar *Total Cost of Ownership* moet vaak ook in een jaarbudget passen. Hoewel er in de bebouwde omgeving al wel meer aandacht lijkt te komen voor *Total Cost of Ownership*.”

Opdrachtgevers wisten vroeger wanneer ze welke expert moesten inschakelen en ze konden een probleem voorkomen, in plaats van alleen bij storingen of schadegevallen alarm te slaan. Die kennis is vaak weggesaneerd onder het motto “focus op de kernactiviteiten”. Is de instandhouding van technische systemen daarmee steeds meer een kwestie van de put delven nadat het kalf verdronken is, of hebben trends zoals Risk Based Inspection dat afdoende gecompenseerd?
“Ik denk het nog niet. Ik geloof sterk dat je

een bepaald kennisniveau moet hebben om een bepaalde opdracht uit te geven. Dat is de doelstelling van de Studiekern Corrosie (eveneens bij de Bond voor Materialenkennis – red.) om die kennis beschikbaar te stellen, en bewust maken en doorverwijzen. Sommige degradaties zie je met een Risk Based Inspection nog nauwelijks. Je zou ook moeten snappen wat je doet. Je zal mensen kennis bij moeten brengen, zelfs met RBI. Als je installaties niet kent, kun je ze beter sluiten.”

Veel corrosiekennis gaat met pensioen, terwijl ondertussen trends doorzetten als uitbesteding van conserverwerk inclusief latere onderhoudsverantwoordelijkheid, en de opkomst van moderne inspectietechnieken. Welke bijdrage gaat de Sectie leveren in het continu moderniseren van beroepsonderwijs, zowel inhoudelijk als methodisch?

“Wij zullen niet in eerste instantie allerlei cursussen en dergelijke optuigen, maar eerder een algemene voorlichting geven en van daaruit mensen op weg helpen. Het Kennisplatform Oppervlaktetechnologie KP•OT heeft met de Hogeschool van Utrecht een corrosiecursus opgezet (zie augustus, p. 6 – red.), de VOM heeft een heel aantal cursussen op het gebied van oppervlaktebehandelingen. Wat ik wel hoop, en droom eigenlijk want de corrosieliteratuur is vrij beperkt: ik zou graag de boekjes van Gellings moderniseren. Wij kunnen geen onderzoeksproject risicodragend doen, maar wél een dergelijke uitgave realiseren.”

SECTIE CORROSIE

Op 3 maart 2010 is besloten om binnen de Bond voor Materialenkennis naast de Studiekern ook een Sectie Corrosie op te richten. De Sectie Corrosie wil zorgen voor een platform waar middels bijeenkomsten vooral bestaande corrosiekennis breder wordt verspreid onder de leden van de Bond. Waar mogelijk niet alleen vanuit een specialistische expertise, maar juist vanuit de keten van bedenkers, makers en gebruikers.

Naast het houden van bijeenkomsten zal de Sectie Corrosie zich ook sterk maken voor het via de website aanbieden van bestaande kennis. Ook wordt de ontwikkeling van nieuwe, eenvoudig toegankelijke documentatie gefaciliteerd als daartoe zich kansen voordoen en er een behoefte vanuit de leden is. Bovendien is via de Sectie Corrosie de Bond voor Materialenkennis ook lid van de EFC, de Europese Corrosie Federatie. Hierdoor ontstaan ook interessante voordelen voor leden die het jaarlijks congres van de EFC willen bezoeken.

Op de website www.Materiaaltechnologie.nl kunnen leden van de Bond hun kennis delen en op elkaar reageren. Er is een pagina Corrosie bij. Gaat de sectie deze actief onderhouden en uitdragen als dé plek voor corrosiekennis?

De corrosiedocumenten van het NCC, zoals de corrosienieuwsbrieven en dergelijke, gaan we weer beschikbaar maken. Dat is een eerste start. Maar met dát als basis, hopen we ook nieuwere informatie naar onze achterban te brengen.”

Zoals de samenvattingen uit de Materials Performance van vroeger?

“Ja, dat soort zaken gaan we digitaliseren. Daar zaten vaak leuke, praktische dingen tussen.”

De Sectie Corrosie wordt namens de Bond lid van de EFC, bekend van de Eurocorr-congressen. Is de sectie vooral internationaal of vooral nationaal georiënteerd, en hoe gaat de samenwerking met het EFC in zijn werk?

“Nederland is er als voorzitter van twee secties: automotive en elektrotechnische testmethoden. Als je lid bent en actief deelneemt, praat je mee in het bestuur. Zo hebben we onze posities zekergesteld en voor de achterban van de BvM ook korting op bijvoorbeeld Eurocorr geregeld.”

Nederland wil de Gasrotonde van Europa worden, waarbij het goede technische beheer een argument is vanwege de betrouwbaarheid van de infrastructuur. Nederland krijgt misschien ook een Maintenance Valley voor onderhoud aan technisch hoogwaardige systemen, omdat daarin de loonkosten wegvalen bij het belang van tijdige oplevering en ingebruikstelling van het installatiedeel. In beide gevallen vormt corrosiebeheersing een sleutelcompetentie. Welke rol zou hierin kunnen liggen voor een onderzoeksbegeleidende hogeschooldocent, dus een lectoraat?
“Daarmee ga je eigenlijk een beetje terug

naar de KP•OT-doelstelling, dat zullen we niet vanuit de Sectie Corrosie doen. Een lectoraat heeft zeker zin omdat je van daaruit een aantal kenniskringen kan optuigen waar mensen hun kennis actueel kunnen houden. Dan is er een perspectief waar mensen met kennis naartoe gaan. De Hogeschool kan volwassenenonderwijs organiseren. De aanwas neemt dan toe, ik denk dat dat hard nodig is. Academisch heb je in Delft nog wat zitten, maar aansluiting bij de werkvloer is – op wat cursussen na – afwezig. En de Nederlandse infrastructuur is behoorlijk beter onderhouden dan in sommige andere landen, maar dat is geen garantie. En als je andere dingen gaat doen, zoals transport van CO₂, maar zeker ook aardgas, praat je weer over veiligheidsproblematiek.”

Hoe is het eigenlijk bij Tata gesteld met de instroom van corrosietechnici, dat is toch ook een corrosiewereld op zich op dat terrein in Velsen-Noord?

“Wij hebben twee soorten corrosiemensen: de mensen in het lab die meer naar productontwerp en applicatie van onze producten kijken, daar heb je ook vaak de jonge instromende academisch geschoolden. En de club die het onderhoud van de fabrieken regelt, die zijn juist weer in opbouw. Dat zijn soms mensen die wel affiniteit hebben maar ook nog ervaring en opleiding nodig hebben. Maar het loopt. We hebben nieuwe maar ook bejaarde installaties. Dat is normaal in de staalindustrie, maar vereist dat je overal op moet letten. We zijn industrieel én zitten in een zeeklimaat, dus heel materiaalvriendelijk zijn de omstandigheden niet.”

Op Discovery draait momenteel de serie Life After People. Het belang van materiaalverduurzaming kan niet fraaier geïllustreerd worden, behalve dat het beroepsveld zelf er niet bij aan bod komt. Hoe bereiken we een jonge generatie met de boodschap dat we geen schroetpoetsers zijn maar ruim twee-

honderd miljard aan installaties voor de kenniseconomie aan de gang houden?

“De jeugd bereiken met materiaalkunde in de breedte is al moeilijk, omdat het weinig concreet en tastbaar is. Dus je zal het ergens aan moeten koppelen. De aandacht van studenten gaat wel naar managementachtige dingen, veiligheidkunde, dus via de veiligheid en werktuigbouwcompetenties kun je de mensen interesseren.”

En initiatieven in buurthuizen en op scholen, zoals Technika 10 voor tieners?

“Of Jetnet; als Corus waren we daar al heel actief in. Het zou goed zijn als meer technische of oppervlakte technische bedrijven trekker zijn of tenminste betrokken bij initiatieven. Dan zie je dat jongeren wel heel geïnteresseerd kunnen zijn maar er normaal niet aan denken. In ons eigen lab doen we ook met VWO-scholieren chemische proefjes. Dan heb je een industriële setting, gekoppeld aan een mooi bedrijf, en daar is financiële ondersteuning voor. Er is ook een eigen website van: www.jet-net.nl.”

Waarom zou een bedrijf of drukbezette vakman zich moeten aansluiten bij de Sectie Corrosie?

“Hij moet dat niet per definitie doen, maar wel als hij corrosie in zijn werkveld tegenkomt. Om te zorgen dat ie het druk houdt!”

MEER INFORMATIE:

Sectie Corrosie:
www.Materialenkennis.nl/sectie_corrosie
info@materialenkennis.nl

European Federation of Corrosion
www.EFCweb.org